

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Quomodo Lutherani & Sacramentarij sese mutuo confiant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

et us abstinere. Ecce, ait, quomodo Papista consentiant! Sed oī inceptissimum hominem! An hoc est de Baptismo, de Sacramentis, de Iustificatione, de Libero arbitrio, de Eucharistia, &c. & quidem iniuriosis verbis digladiari, ut vos hæretici facitis? pudeat obsecro vos huiusmodi effugiorum.

IV. Audiamus saltim quid Tresuiri illi Evangelici de quibus in præcedentibus loquuti sumus de se inuicem sentiant & loquantur, & tum Q[uod] nati illi us Euangelij charitas facile elucebit. Deam immortalem! quibus non conuicis in sola qua uor illorum verborum Christi explicatione se mutuo consindunt? Alias enim ipsorum concertationes recensere, infinitum sit. Lutherus inquit^(a) infelicem & pessimum Zuinglium constituisse noua sua interpretatione Christianam Rerum publicam pessimum dare: monetque omnes, ut Sacramentarios, veluti diabulos sub humana specie fugiant. Idem Carolistadium furiosum & insanum appellat: Omnes vero Sacramentarios ipso diabolo peccares esse dicit Contra Zuinglius. (b) Lutherum sicutum Prophetam vocat, surram, sue fædiorem, pessimum hereticum, impudorem, Miseratione peiorum. De codem Zuinglio Brentij iudicium audiantur. Ait, Zuingly Maximas sue regulas, diaboli esse regulas: que si locum habeant, breui non Nestorianum hæresin, sed Iudaium quoque ac tandem Mahometanum introductum iri. Econtra Campanius Zuinglium defendens, Nam certum est, inquit, Deum esse Deum, tam certum est Lutherum doctorem esse à diabolo obfussum. Schutzius-Lutheranus, Sacramentarius ait corporum atque animarum esse homicidas, patres, osores ac perturbatores. Sed pulcre in primis Germaniæ Propheta Regij illius Prophetae eantum suis affectibus accommodat, dum ad Jacobum Brentij Doctorem ita scribit. Senex, decrepitus, piger, frastus, ac semimortuus quicquam excepto. Intelligo enim ex litteris suis Helvetios me detestari atque exsacrari. Certe id mihi perplacet. Vixi scire, in quo iam ego hominum miserrimus, beatum me putem? Beatus vir qui non abiit in consilio Sacramentiorum, & in via Zuinglianorum non stetit, & in cathedra Tigurina non seddit. Habet mei animi sensum. Ora Deum pro me, ut ego pro te. Et si prior abiero, quod opio, traham te post me, si tu prior abieris, trahes me post te. (c) Sexcenta alia haec mihi occurruunt in iisdem officiis cusa: elegia, dum alter alterum hereticum, Antichristum, diabolum, archidiabolum appellat. Sed si quis plura hanc in sententiis scripta legere cupit, libellum videat à nostri temporis scriptore conjectum, in quod ille multis argumentis

tis probat, doctrina nouorum istorum Euangeliistarum è diaboli schola profectam esse: idque ipsorum confessione confirmat. Quid ergo de Generibus Ministris dicemus? qui in Apologia sua alleue: ait non dubitauit. Eos qui Lutherani & Zuingiani appellantur, vere Christianos esse & fratres. Nullam nisi de una, & quidem non magni momenti re inter eos esse contentionem. Ex quo intelligi potest quanti grauissimam illam de Cœna Domini controuersiam faciat. Sic Calvinus (d) venerabilis Genevensium Apostolus suis persuadere conatur, sanctos illos Tresviros, (quamvis alterum ab altero hæreticum appellari non ignorat) in propagando Christi regno sancta quadam coniuratione conspirasse. Quamdui inquit, hic Lutherus, illic Octolampadius, ab aliâ parte Zuinglius in restituendo Christi regno laborabant, coniunctus eorum fuit admirabilis. Una ore omnes verum Deiculum docebant. Idem dicit auctor Historiæ Ecclesiasticae. (e) Et in libro Harmoniæ impudentissime scribitur, Tigurinam Confessionem Anno MDXXXVI. editam, à Bucero in conuentu Smalcaldico Anno MD XXXVII fuisse exhibitam & à Principibus ac Theologis presentibus, atque etiam ipso Lutheru approbatam (g) Apagae cum his mendacijs ad extremos Garamantas, ubi periculum non est ne nostri homines ea explicantur. Quid vero scustra vestigia tam discordi doctrinæ concordia laruum inducitis? Quasi ignota nobis sit Lutheri sententia, (h) præsentè Zuinglio, maledictam eiusmodi concordiam esse pronunciantur: itemque eiusdem paulo ante mortem protestatio: Nihil sibi cum Sacramentarij in eternum fore. Annon Conradus Schlusselburgius Superior tendens Lutheranus tot esse Sacramentiorum hæreses restatur quo sint articuli Fidei? concludens, inter utrosque τοιχούς esse τοτε τοδεν. Et Gallus Superintendentis Ratizponensis, qui Lutheri tempore vixit, non de leui aliqua re, sed de præcipuis Fidei articulis controversiam esse dicit, nec eius componenda spem ullam esse. En tibi Nouorum Euangelistarum harmoniam & consensem. Sed quos magis idoneos

X 3

Euan.

a Lib. de Cœn. Christ. Lib. cont. Sacra. ad Alb. Pruss. Ducem Tom. 4. b Tom. 2. Epist. ad Esling. in Recog. proph. & Apost. in fine c In serpent. antiqu. cap. 33. Quintusque lapides Puteani: Basile. Vid. lib. de Minstremach. Cala. resp. ad Pigh. de lib. arb. lib. 1. & lib. de Scand. pag. 134. c Gaspar Hedio f' V de supra cap. 11. hoc libro: Buceri acta: g Vid. Selnecker. in Psal. 152. Tom. 1. Vlaeburg. in Vita Lutheri Melanchton. &c.

Euangelicæ concordiæ testes queamus producere quam ipsos Germaniæ Typographos, quorum prælia sub libellis polemicis, acced. s. in orum convictionum plenis gemere unquam cessant : ut è Francofurtenium Nundinatum Catalogis videre est. Obseruaunt nonnulli inter proximos aliquot annos ex ipsorum officinis plura scripta Euangelicorum contra Euangelicos tales enim haberi omnes volunt, quam contra Catholicos prodijisse (a). Cui enim ignota sunt Lutheri & Zwinglii discipulorum, Caluini & Westphali, Bezae & Heschi, Brentii & Bullingeri, Flaccianorum & Melanchthonianorum, Heidelbergensium & Tubingenium certamina? Sed de hoc Lutheranorum & Calvinistarum dissidio infra vbi de Franciæ schismate agetur, opportunior erit dicendi locus.

V. Nullum est aduersarijs nostris nec magis commune nec magis noxiun bellum quam quod ipsi inter se gerunt. In omnibus ipsorum conuentibus Eridis illud potum iactum videmus. Quæ admodum enim venenū aliud venenum ferre non potest, sed vnum alterum pellit : sic hæresis nullib[us] quam in propria sua domo minus quietis habet. Ac veluti vectores ad diuersa loca tendentes, & diuersas ob causas & negotia eandem nauim ingressi, nunquam idem spectant, aut societatem inter se contrahunt; at ventis increbescētibus, & mari fluctibus tumente, oīnes ad commune periculum propulsandum, consociatis animis & viribus occurunt: Sic i[ps]i qui reliqua S. Petri nauicula diuersarū hæreson se fluctibus commiserunt, nullam inter se societatem aut amicitiam colunt, nisi quando ab excommunicationibus aut censuris Ecclesiasticis communè sibi periculum imminentem anmaduerunt. Tunc enim discordes in concordiam coeunt, vt licet disiuncti opinionibus, coniunctis tamen viribus, Ecclesiæ unioni tanto melius possint resistere: tunc casta coniungunt, tunc eadem symbola accipiunt, & sub iisdem signis in aciem prodeunt, nulla in re concordes, nill in edendo, bibendo, crescendo & genus humanum multiplicando, Pape denique bellum faciendo.

VI. Quemadmodum fues, (fœdum & morosum animal) nullum inter se societatem colunt, sed petulci rostris & mortibus se mutuo impetuunt; nihilominus tamen quamprimum gruñientem aliquam audiunt, turmatim surrectis pilis, laboranti auxilio occurunt: sic qui ab Ecclesia desciuerunt, quamvis non minus se iniucem quam ipsam Ecclesiæ capitali odio persequantur, quamprimum eam vel Ecclesiæ arma cogita se, vnius criminis

treos, expedita, aut occasionem assiliendi Ecclesiæ valtu, seu Pontifici oppugnandi viden, positis in specie inimicitij, auxilia coniungunt, & mire cōspirant. Hic in hiu[m] mentem venit quod Plinius scribit. Quamuis inter Corum & vulpem nulla sit amicitia vel familiaritas, quoties tamen ille vulpem videt ab accipitre impeti, statim aduolat, & pedibus, rostro & alis insidentem hostem percutit, donec prædam dimittat: sic quoque Corui illi & Vulpes (hæreticos intelligo) quamvis parum inter se conueniant, contra Ecclesiam tamen arctissima faciunt fœdera: quæ deinde d' scuso periculo, mox soluant Sic Aristides & Themistocles ad bellum contra hostem proficentes, inimicitias deponeunt, sed ex eodem reuersi, rursus sumere solebant. Ac veluti, vt est apud Plinium, in Nili ostio ingens agger ex hitundinum vndis inter se mira arte constructis conspicitur, res quidē per se fragilis, structura tamen & coagmentatione tam firma: Nili inundationem facile sustineat; si hominum istorum illuminatorum cohortes, perse inimicæ, vbi mutuis federibus in vnum coierunt, vim omnem eludere conantur. Hanc ad re Brissonius apposite, Mibi, inquit, iniuria & coniuria non placent. Venenum non habeo. Et quamvis è continua liberorum ab Ecclesia aduersarijs scriptorum letione fello aliquid fortasse hauferim, coniicij tamen non certabo. (b) Sic nec ego. Quia tamē Euangeli illi nos porcorum gregi comparant (id facit Arelius Bernensis Ecclesiæ minister) nemo, spero, mihi vitio verteret, quod cādem, melioris tamen notæ, moneta, hoc eis debitum persolverim. Sed iam velites lustremus, quileibus armis suis proculsantes, dum Lutheranorum, Sacramentarium & Confessionistarum acies in procinctu stat, Ecclesiam lacessant.

DE INFINITA HÆRESEON INFELICIS HUIUS NOSTRI SÆCULI MULTITUDINE.

CAPUT XIV.

ARGUMENTVM.

I. Hæresis una aliam atque aliam parit.

II. Plus a Vid. Bellum Quinti Euangeli Hulsemanni Calvinum irreconcilabilem Ada in Hassia inter Lutheranos & Calvinianos, b Commente. in Apocal.